

Richtsnoer acne

BEST PRACTICE VOOR TOEPASSING OP GEZICHT EN LICHAAM

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5
2.	Begripsomschrijvingen	9
2.1	Pathogenese	9
2.2	Gradaties en verschijningsvormen van acne	10
2.3	Huidtypen	12
2.4	Contra-indicaties	13
3.	Werkwijze voor, tijdens en na de behandeling	14
3.1	Doel van de behandeling	14
3.2	Vorbereiding	15
3.3	Stappenplan	15
3.4	Behandeling van restacne of eventuele littekens	16
3.5	Algemene communicatie en morfologie	17
4.	Wet- en regelgeving en verzekeringen	18
4.1	Wet- en regelgeving	18
4.2	Verzekeringen	20
5.	Ethiek	21
6.	Informatie aan de client over de behandeling	22
6.1	Formulier ten behoeve van het intakegesprek	23
6.2	Informed consent	25
6.3	Verwijsbrieven	26
7.	Bijlagen	28
7.1	Efflorescenties	28
7.2	Rangschikking, uitbreiding en vorm	30
7.3	Classificatie van huidtypen volgens Fitzpatrick	32
7.4	Skindex-29	35
7.5	Hygiëne	37
7.6	Verklaring van finale kwijting	43
7.7	Vrijwaringsverklaring	45

1. INLEIDING

ANBOS hecht aan kwaliteit en probeert dat op vele manieren te borgen, onder andere door het samenstellen van richtsnoeren voor specialisaties, in het onderhavige geval voor acne.

Met het wegvallen van de vestigingswet (en de daaraan gekoppelde eis van diploma's) kan iedereen starten. Een opleiding blijft vaak beperkt door de instructie van een leverancier en dat vindt ANBOS niet toereikend. Het is van groot belang dat de ondernemer niet alleen investeert in zijn bedrijf en de apparatuur, maar ook in zichzelf door opleidingen te volgen en zo het juiste vakdiploma specialisatie (in dit geval acne) te behalen. Alleen dan kan de ondernemer met zelfvertrouwen de correcte behandelingen uitvoeren met het gewenste resultaat voor de consument.

Dit richtsnoer is bedoeld voor de ondernemer die in het bezit is van het vakdiploma specialisatie acne.

Belangrijke motieven om gediplomeerd te werken zijn:

1. Het groot maatschappelijk belang voor de ondernemer in de schoonheidsverzorging om behandelingen professioneel en met kennis van zaken uit te voeren.
2. Veel zorgverzekeraars vergoeden behandelingen van acne door schoonheidsspecialisten die in het bezit zijn van het vakdiploma specialisatie acne. Zorgverzekeraars eisen echter in toenemende mate dat wordt aangetoond hoe die kwaliteit zichtbaar is voor de consument (verzekerden bij die zorgverzekeraars). De basis daarvoor is het vakdiploma specialisatie acne. In geval van klachten van verzekerden kan ANBOS hierop door de zorgverzekeraar worden aangesproken en wordt verwacht dat de nodige maatregelen getroffen worden.
3. Om de afhandeling van de declaraties bij zorgverzekeraars efficiënter te laten verlopen is een aantal jaren terug de zogenoemde AGB-code (Algemeen Gegevens Beheer) geïntroduceerd. Zonder een vakdiploma van een specialisatie kan deze code niet worden aangevraagd.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport laat zich regelmatig informeren over bepaalde beroepsgroepen en de risico's die (onderdelen) van de beroepsuitoefening kunnen hebben op de volksgezondheid. In voorkomend geval kan de Minister besluiten tot wet- of regelgeving om die risico's zo veel als mogelijk te beperken. ANBOS wenst op eigen initiatief een richtsnoer te ontwikkelen dat, in geval van regulering door de overheid, kan worden aangeboden aan de Minister van Volksgezondheid.

Met dit richtsnoer wordt de kennis over vakinhoud, veiligheid, hygiëne en arbeidsomstandigheden gebundeld. Een hulpmiddel voor de ondernemer die wel de juiste opleiding heeft gevolgd, en informatie voor degenen die dat (nog) niet hebben gedaan. De laatste groep vindt hopelijk een stimulans in dit richtsnoer om het vakdiploma specialisatie acne alsnog te behalen.

De bijlagen in dit richtsnoer zijn van groot belang, zij voorzien in schriftelijke informatie aan uw cliënt. Deze informatie is de basis van een goede communicatie en stuurt het verwachtingspatroon aan (dit kan veel misverstanden en klachten voorkomen).

Dit richtsnoer werd samengesteld door:

Mevrouw M.G.G. van den Broek, mevrouw K.J.T.E. Lübkeermann, mevrouw B.M.P. Sommer, mevrouw A.J.M. Wermers en mevrouw S.C.G. Wieman,

Secretariële ondersteuning: mevrouw J.A. Korrel en de heer H.M.A. van Venetië.

Dit richtsnoer is mede mogelijk gemaakt door het Hoofdbedrijfschap Ambachten, commissie Schoonheidsverzorging en met de medewerking en instemming van de NVDV (Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie).

Dit richtsnoer is samengesteld op basis van het Beroepscompetentieprofiel Schoonheidsverzorging, de exameneisen van het vakdiploma specialisatie acne en het Kwalificatiedossier Schoonheidsspecialist.

In aanvulling op de in dit richtsnoer beschreven behandeling van acne kan de ervaren beroepsbeoefenaar eigen toevoegingen hebben gedaan en/of ontwikkeld. Het voert te ver om alle mogelijkheden op te nemen en derhalve geldt als uitgangspunt dat de werkwijze, hygiëne en wet- en regelgeving aan de basis staan van alle (be)handelingen.

AANBEVELING

Dit richtsnoer bevat alle aandachtspunten voor de ondernemer die acnebehandelingen uitvoert. Daarmee geldt dit richtsnoer in zijn geheel als aanbeveling en dient integraal te worden toegepast in de onderneming. Voor dit richtsnoer bestaat geen wettelijk kader en ook de wetgever verlangt geen diplomering voor het uitvoeren van dergelijke handelingen.

Zoals veelvuldig aangegeven hecht ANBOS aan kwaliteit en de borging ervan. Dit richtsnoer wordt dan ook aangeboden aan:

- het Ministerie van Volksgezondheid en daaraan gelieerde organen als RIVM en IGZ
- zorgverzekeraars in het kader van vergoedingen aan schoonheidsspecialisten
- schadeverzekeraars in het kader van de verzekering wettelijke aansprakelijkheid
- Stichting Geschillencommissie Consumentenzaken (De Geschillencommissie) te Den Haag

met enerzijds het doel de kwaliteit te bevestigen, anderzijds ter beoordeling van geschillen en schade (ontstaan door het al dan niet correct handelen door de ondernemer in de schoonheidsbranche).

2. BEGRIPSOMSCHRIJVING

2.1 PATHOGENESE VAN ACNE

Bij de pathogenese van acne kunnen verschillende factoren worden onderscheiden:

- Hyperkeratose en obstructie van de talgklieruitvoergang
- Bacteriële kolonisatie in de talgklier
- Hormonale invloeden
- Ontstekingsproces in en rondom de talgklier

Hyperkeratose en obstructie van de talgklieruitvoergang

Onder hyperkeratose wordt verstaan een verdikking van de hoornlaag. In de talgfollikels vormen zich de "filaments séborrhéiques" bestaande uit lipiden, met een keratineskelet, een keratinemantel en massa's *Propionibacterium acnes* (*P. acnes*). Lipiden zijn vetten of vetachtige stoffen van uiteenlopende chemische samenstelling, onder andere triglyceriden. Door het aan elkaar plakken van de hoornlamellen ontstaat een hyperkeratose bij de talgklieruitvoergang. Hierdoor wordt het epitheel van het infra-infundibulum geprikkeld en worden er meer hoorncellen geproduceerd. Ook de oppervlakte-lipiden kunnen door irritatie hyperkeratose van de uitvoergang veroorzaken: het begin van een microcomedo. Er ontwikkelt zich uit de microcomedo een gesloten whitehead of open blackhead. Door de voortdurende productie van de hoorncellen en sebum zal de whitehead kapot gaan en aanleiding geven tot acneachtig letsel oftewel de hoornmassa zal progressief de uitvoergang verwijden en op dat ogenblik zal men deze als een open comedo zien: een blackhead. De zwarte kleur wordt veroorzaakt door de oxidatie van de melanine geproduceerd in het epitheel van het acro-infundibulum.

Bacteriële kolonisatie van de talgklieruitvoergang

De belangrijkste bacterie bij de pathogenese van acne is de anaërobe bacterie, *P. acnes*. Deze is in staat om met het enzym lipase de triglyceriden uit talg om te zetten in vrije vetzuren. Deze hebben een irriterende werking op de wand van de talgklieruitvoergang.

Hormonale invloeden

De activiteit van de talgklieren kan onder hormonale invloed staan, onder andere de androgenen (het testosteron). Bij acne hoeft er geen verhoogde androgeenproductie aanwezig te zijn.

- Androgene hormonen

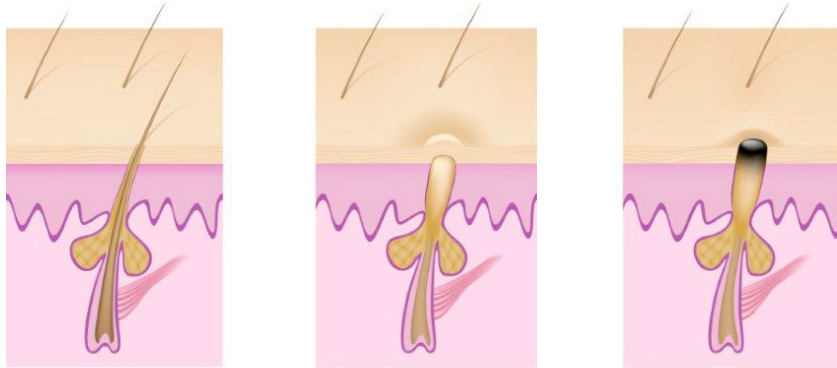
Testosteron: In de huid wordt testosteron door het enzym 5 α -reductase omgezet in het veel actievare 5 α -dihydrotestosteron (DHT). Dit heeft een hogere affiniteit voor de receptor van de talgklier en treedt op als versterker van het androgene signaal. De talgklier heeft een verhoogde gevoeligheid voor de androgene hormonen. Anti-androgenen hebben een remmende werking op de talgproductie.

- Oestrogenen

Oestrogenen werken remmend op de sebumproductie.

Ontstekingsproces rondom de talgklier

De exacte oorzaak van de ontstekingsreactie is niet geheel duidelijk. De ontstekingsreactie in de talgklier veroorzaakt een beschadiging van de wand en de vrije vetzuren komen in het omliggende weefsel terecht. Daardoor treedt een chemische ontstekingsreactie op in het omliggende weefsel met als gevolg het ontstaan van papels en pustels.

Gezonde huid

Gesloten comedo
Whitehead

Open comedo
Blackhead

2.2

GRADATIES EN VERSCHIJNINGSVORMEN ACNE

De diagnose acne wordt vaak gesteld aan de hand van wat men ziet. Echt betrouwbare meetinstrumenten zijn nog niet gevonden. Men kan de ernst bepalen door het aantal laesies te tellen en de aanwezigheid van ook noduli, cysten en infiltraten mee te laten tellen. Is er algehele malaise of zijn er nog ernstige afwijkingen? In de richtlijn acneïforme dermatosen van de NVDV (Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie) wordt ook gesteld dat een standaard classificatie- of gradatiesysteem voor acne nog ontbreekt. Acne wordt daarom vaak op basis van het aantal laesies en de uitbreiding ingedeeld als mild, matig of hevig. De aanwezigheid van littekens speelt mee in het beoordelen van de ernst van de acne.

Er zijn twee bekende systemen die als meest betrouwbaar bekend staan bij het indelen van acne en dat is de Leeds techniek en de GAG's. Doshi, Zazeer en Stiller bedachten in 1997 een globaal acnebeoordelingssysteem, de GAG's (Global Acne Grading System). In 1984 presenteerden Burke, Cunliffe en Gibson de Leeds techniek. Beide systemen zijn gebaseerd op het tellen van laesies en het bepalen van de ernst van acne: mild, matig of hevig.

Enkele andere vormen van diagnosticeren zijn het vastleggen van acne middels fotografie of het hanteren van vragenlijsten zoals de Skindex-29 (zie bijlage 7.4)

Gradaties

Acne kan worden ingedeeld naar ernst en soort. Om de ernst aan te duiden worden de volgende verschijningsvormen gehanteerd:

- 1^e-graad, mild:
  - micro-comedonen
  - bijna geen pustels, papels
  - open en gesloten comedonen
- 2^e-graad, matig:
  - micro-comedonen
  - papels, pustels
- 3^e-graad, hevig:
  - micro-comedonen en reuze-comedonen
  - papels, pustels, cysten, fistels en noduli
  - littekenvorming

Acne-vormen

Onderstaande soorten zijn het meest voorkomend in de praktijk van de schoonheids-specialist.

Acne Vulgaris

Synoniem: Comedonen acne, inflammatoire acne, acne juvenilis (jeugdacne).

Lokalisatie: Gelaat, schouders, borst, rug.

Acne Conglobata

Lokalisatie: Gelaat, schouders, borst, rug.

Acne Keloïdalis

Lokalisatie: Meestal nek en schouders maar ook borst en rug.

Acne Tarda

Lokalisatie: Gelaat, hals

Acne Inversa

Synoniem: Acne ectopica, Hidradenitis Suppurativa

Lokalisatie: Oksels, liezen en plooien van de huid.

Acne excoりée des jeunes filles

Synoniem: Skin Picking (krab-acne)

Lokalisatie: Gelaat en gehele lichaam.

Acne Fulminans

Lokalisatie: Gelaat, borst, rug

Acne Neonatus

Synoniem: Zuigelingen acne

Lokalisatie: Gelaat (wangen) van zuigelingen.

Acne Infantum

Lokalisatie: Gelaat (wangen) van peuters.

Acne Mechanica

Lokalisatie: Op druk- en wrijfplaatsen.

Acne Tropicalis

Lokalisatie: Gelaat en gehele lichaam.

Acne Venenata

Synoniem: Contactacne

Lokalisatie: Op de plaatsen waar het contact met een product plaatsvindt.

Acne Aestivalis

Synoniem: Zomeracne (Mallorca-acne)

Lokalisatie: Op de voor zonlicht overgevoelige huid, vooral bovenarmen en romp.

Acneïforme rash

Ontstaat als bijwerking van nieuwe generatie oncologische medicatie.

Voor alle boven vermelde acne-vormen geldt:

De schoonheidsspecialist met vakdiploma specialisatie acne mag en kan behandelingen uitvoeren bij acne in de eerste en tweede graad (mild, matig). Bij acne-vormen in de derde graad (hevig) moet de cliënt worden doorverwezen.

2.3

HUIDTYPEN

Als acne na behandeling verdwijnt, is er vaak een rode of paarse verkleuring van de voormalige ontstekingen op de huid te zien. Dit zijn de kenmerken van de huid die zich aan het herstellen is. Deze verkleuringen worden postinflammatoir erytheem genoemd. Dit postinflammatoir erytheem kan uiteindelijk donker verkleuren: postinflammatoire hyperpigmentatie. Dit wordt vooral gezien bij mensen met een donker huidtype. Deze postinflammatoire hyperpigmentatie, die vaak als cosmetisch storend wordt ervaren verdwijnt vaak in de loop der jaren.

Extra aandacht dient te worden gegeven aan de donkere huid. De huidtypen IV tot en met VI volgens de classificatie van Fitzpatrick neigen sneller naar keloïd vorming (litteken-vorming bij verwondingen), pigmentverschuivingen of depigmentering. Dit kan invloed hebben op de keuze om bepaalde behandelingen niet te doen of aangepast uit te voeren en dat geldt derhalve ook voor acne behandelingen.

Bepaling van het huidtype volgens de Fitzpatrick classificatie

De Fitzpatrick Classificatie kent 6 huidtypen. Hieronder een overzicht van deze huidtypen:

Huidtype I: zeer lichte huid, vaak sproeten, rood/lichtblond haar; blauwe ogen.

Huidtype II: lichte huid, blond haar; grijze, groene of lichtbruine ogen.

Huidtype III: licht getinte huid, donkerblond tot bruin haar; vrij donkere ogen.

Huidtype IV: meestal een getinte huid, donker haar; donkere ogen. Mediterrane types.

Huidtype V: donkere huid, donker tot zwart haar; donkere ogen. Aziatische types, Turks/Marokkaans.

Huidtype VI: zeer donkere huid, zwart haar; donkere ogen. Negroïde types.

Voor de bepaling van het huidtype kunt u de in de bijlage opgenomen classificatie van Fitzpatrick gebruiken (zie bijlage 7.3)

2.4

CONTRA-INDICATIES

2.4.1. Algemene contra-indicaties bij acnebehandelingen

- Algeheel verminderde weerstand
- Herpes-infecties
- Gebruik Isotretinoïne, tetracycline
- Huidbeschadigingen i.v.m. verhoogd infectiegevaar
- Huidkanker
- Auto-immuunziekten
- Diabetes
- Gebruik antistollingsmedicijnen

2.4.2. Aanvullende contra-indicaties specifiek voor lichtbehandelingen bij acne

- Epilepsie
- Overgevoeligheid voor licht
- Schildklierandoening
- Gebruik Isotretinoïne

2.4.3. Aandachtspunt acnebehandeling tijdens zwangerschap

Adviseer aan de cliënt om een arts of dermatoloog te raadplegen alvorens lichttherapie en zuurpeelings toe te passen.

3. WERKWIJZE VOOR, TIJDENS EN NA DE BEHANDELING

Algemene aandachtspunten:

- Neem een professionele werkhouding aan
- Toon respect en neem de beleefdheidsvormen in acht
- Neem veiligheids- en hygiënenormen in acht voor uzelf en de cliënt (bijlage 7.5)
- Houd met elke nieuwe cliënt een intakegesprek
- Noteer benodigde gegevens van de cliënt
- Neem anamnese af en stel de wens van de cliënt vast
- Geef advies en uitleg over het behandelplan
- Vraag of alles duidelijk is en of cliënt het eens is met het behandelplan
- Breng kostenaspect in kaart
- Laat cliënt de behandelovereenkomst (informed consent) tekenen
- Inspecteer de huid en maak vooraf-foto's (maak ook tijdens de behandelperiode geregeld foto's)
- Bespreek het te volgen beleid
- Na toestemming van de cliënt wordt overgegaan tot behandeling.

3.1 DOEL VAN DE BEHANDELING

Het belangrijkste doel van een acnebehandeling is het ledigen van gesloten en open comedonen (de white- en blackheads) en het ledigen van pustels, papels en cysten. Dit moet ook de prioriteit hebben boven verweking en nabehandeling. Ledigen is een preventie voor het ontstaan van ontstekingen. Vaak krijgen cliënten een vergoeding van de zorgverzekeraars en is het belangrijk deze behandelingen zo effectief en efficiënt mogelijk te benutten. **Nabehandelingen zoals maskers zijn tijdrovend en worden ten sterkste afgeraden omdat er na de behandeling nog wondjes zijn, goede wondgenezing wordt op deze manier bemoeilijkt.**

Open comedonen (vaak herkenbaar aan verheven zwart propje) zijn vaak zonder aan te prikken te ledigen (uitdrukken). Let er op de huid niet te beschadigen of te kwetsen. Lukt dit niet, maak dan een opening middels een scherpe scalpel nr. 11 of een naald. De voorkeur heeft hierbij een mesje 11 omdat een naald hol is, wat tot overdracht van infectueus weefselvocht leidt en weefsel wegdrukt.

Gesloten comedonen of whiteheads zijn geïndiceerd om te openen met scalpel 11 of naald. Ook pustels en papels dienen geopend en geledigd te worden. Hierna handelen zoals in de code staat vermeld en een desinfecterende creme aanbrengen om het bloeden te stoppen en te desinfecteren. Wees ervan bewust dat het wondvocht van de cliënt zelf is.

Wij adviseren om de hierna beschreven werkwijze als een **vast protocol** te doorlopen bij alle acne behandelingen. Tevens adviseren wij om tijdens de behandeling gebruik te maken van een loeplamp voor beter zicht op het te behandelen gebied en tegelijkertijd heeft u een professionele afstand van de cliënt.

3.2 VOORBEREIDING

Zorg dat de hygiëneregels in acht genomen worden en alles binnen handbereik staat. Werk volgens de Code voor de schoonheidsspecialist en zorg voor de persoonlijke bescherming.

Op de werktafel is het volgende aanwezig:

- (non-woven) gaasjes
- wattenschijfjes en wattenstokjes
- tissues
- handschoenen
- mondneuskapje en evt. beschermbril
- scalpel 11 of naalden
- naaldcontainer
- afvalzakje of afvalbakje
- antibacterieel reinigingsproduct of alcohol (70% of alcohol 70% met 0,5% chloorhexidine)
- desinfecterende crème

3.3 STAPPENPLAN

Stap 1 Reinigen

Met een antibacteriële reiniger of ander geschikt product. Afhalen met disposables of hygiënisch verantwoord materiaal.

Stap 2 Voorbehandeling

Indien gewenst.

Stap 3 Ledigen

Open de huidlaesie door scalpel 11 of naald loodrecht in de opening of het centrum van de comedo, pustel of papel te duwen. Hierbij wordt een minuscule sneetje in de huidlijnen gemaakt. Door primaire wondgenezing zal dit snel littekenloos sluiten.

Verwijder op juiste wijze de inhoud met een gaasje of tissue om de wijsvingers. Geef een lichte druk in de diepte van het weefsel en breng de inhoud, door een rustige manipulatie van de wijsvingers in de diepte, naar boven. Dit tot er geen pus of talg meer naar boven komt. Dit is erg belangrijk want achterblijvend pus of talg kan gaan ontsteken. Zorg dat er geen bloeditstoringen ontstaan want dan is de huid beschadigd door een te grote druk.

Verwijder de vrijgekomen inhoud met het gaasje of tissue welke om de wijsvingers zit. Wrijf niet onnodig over de huid. Dit veroorzaakt roodheid (erytheem). Als er veel bloed vrijkomt tijdens het ledigen, dient dit behandeld te worden met desinfecterende creme op een wattenstaafje om het bloeden te stelpen. Advies: ledig eerst comedonen, op het laatst pustels en papels. Deze pustels en papels bevatten het meest infectueus materiaal. Gebruik hiervoor aparte mesjes of naalden.

Stap 4 Nabehandelen

Maak de huid schoon met een antibacterieel reinigingsproduct of alcohol om het infectueus materiaal te verwijderen. Hierna eventueel een glycolzuurpeeling aanbrengen om de huid te adstringeren en de poriën te desinfecteren. Direct na aanbrengen van het product, dit meteen weer verwijderen. Breng een nabehandelingsscrème met zonbeschermingsfactor van 30 tot 50 aan. Bij een erg gevoelige en kwetsbare huid geen glycolzuurpeeling maar een zonbeschermingsproduct aanbrengen. Bij gebruik van isotretinoïne (Roaccutane®) geen fruitzuur of andere peeling gebruiken.

Stap 5 Advies

Adviseer de cliënt over het gebruik van de juiste (zonbeschermings)producten om de huid te beschermen en te onderhouden teneinde de acne onder controle te krijgen. Vraag ook of de behandeling aan de verwachtingen heeft voldaan en of er nog vragen zijn. Maak een afspraak op korte termijn om de cliënt te blijven motiveren de acnetherapie te blijven volhouden. Dit tot de acne onder controle is.

Tip: wilt u de cliënt adviseren over camouflage van laesies, gebruikt u dan foundation op waterbasis.

Tip bij nabloeden: druk het wondje 60 seconden dicht met tissue of gaasje. Daarna met rust laten.

3.4 BEHANDELING VAN RESTACNE OF EVENTUELE LITTEKENS

- Peelings (AHA's, BHA's en PHA's)
- Microdermabrasie
- Huidverbeterende massage (Pincement-/bindweefselmassage)
- Microneedling

Medisch voorbehouden behandeling van restacne of eventuele littekens

- Dermabrasie (uitsluitend door arts)
Bij dermabrasie wordt onder verdoving de epidermis afgeschaafd door middel van een roterende borstel van staaldraad tot aan de papillaire laag van de dermis.
- Fractional laser; Pulse Dye Laser (vasculair)
Bij de Fractional laser behandeling wordt met een laser op elke cm² huid 200 tot 300 gaatjes met een doorsnede van 0,1 mm tot een diepte van 1 mm in de huid gebrand. Hierdoor wordt nieuw collageen aangemaakt, hierbij worden de acne-littekens ook aangepakt.
- Injecteren (met corticosteroiden) door dermatoloog
- Photo Dynamische Therapie (PDT)

3.5 ALGEMENE COMMUNICATIE EN MORFOLOGIE

PROVOKE

In de dermatologie is het van groot belang huidaandoeningen nauwkeurig te beschrijven. Hiervoor is een aparte terminologie gangbaar, de efflorescentieleer (zie bijlage 7.1). In de boeken wordt vaak het PROVOKE-systeem aangehouden om huidafwijkingen systematisch te beschrijven, zodat alle mogelijk belangrijke aspecten aan bod komen. Wij willen deze PROVOKE in dit richtsnoer kort behandelen.

- P - plaats waar op het lichaam
- R - rangschikking verdeling van de plekken
- O - omvang aantal en grootte van de individuele plekken
- V - vorm van de plek
- O - omtrek (begrenzing)
- K - kleur
- E - efflorescentie

De ABCDE-regel

Een andere manier om tot een systematische beschrijving van de huidafwijking te komen is de ABCDE-regel.

- A - asymmetrie
- B - border (scherp begrensd of niet)
- C - colour
- D - diameter
- E - elevatie (hoe snel gegroeid)/erytheem (roodheid rond gepigmenteerde laesie)

Medicamenteuze behandeling voorgeschreven door een arts

Het voorschrijven van medicatie is altijd voorbehouden aan de arts. Advies van de hoofdbehandelaar aan de cliënt is leidend voor de behandeling door de schoonheidsspecialist.

Voor de meest recente inzichten in de medicamenteuze behandeling, zowel lokaal als systemisch, wordt in dit Richtsnoer verwezen naar de website van de Nederlandse Vereniging van Dermatologie en Venereologie (www.huidarts.info). Onder 'Richtlijnen' kan men de 'Richtlijn Acneiforme dermatosen' downloaden. Het hoofdstuk 'Therapie', behandelt onder andere de lokale medicamenteuze-, de systemische- en andere lokale therapieën.

Er is voor gekozen om in het Richtsnoer Acne, geen lijst op te nemen met medicijnen. Bij de uitgave van dit document van ANBOS, dateert de nieuwste versie van de Richtlijn van de NVDV van augustus 2013. Het verdient aanbeveling om via deze betrouwbare bron, kennis te nemen van de laatste ontwikkelingen op medicamenteus gebied. Als er nieuwe inzichten zijn ontstaan over het juiste gebruik van medicijnen bij acne, dan is deze bron de aangewezen plaats om aan dergelijke informatie te komen.

4. WET- EN REGELGEVING EN VERZEKERINGEN

4.1 WET- EN REGELGEVING

Wettelijke Aansprakelijkheid Bedrijven (en beroep)

Het begrip aansprakelijkheid is afkomstig uit het burgerlijk recht en houdt in dat iemand gehouden (verplicht) is de schade die een ander lijdt, te vergoeden. De betreffende persoon is dan 'aansprakelijk' voor die schade. Er moet sprake zijn van enig verwijt aan de kant van de behandelaar om tot aansprakelijkheid te komen, oftewel het moet een onrechtmatige daad betreffen.

Wet Bescherming Persoonsgegevens

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) regelt hoe organisaties en bedrijven moeten omgaan met persoonsgegevens. Iedereen mag bijvoorbeeld zijn gegevens inzien en corrigeren. De wet omschrijft ook wat de plichten zijn van organisaties die de gegevens gebruiken. Zij moeten aan de burger laten weten wat zij met zijn gegevens doen. Ook mogen alleen gegevens worden verzameld en verwerkt als daarvoor een goede reden is, of als de burger zelf toestemming geeft. Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) ziet toe op de naleving van de Wet. De consument heeft recht op verzet als het verwerken van persoonsgegevens gebeurt voor marketingdoeleinden, zoals reclame op naam en kan het bedrijf in dat geval verzoeken om de gegevens niet meer te gebruiken. Ook heeft de consument het recht van verzet in verband met bijzondere persoonlijke omstandigheden. Kortheidshalve komt het er op neer dat u gegevens van uw cliënten uitsluitend mag gebruiken voor het doel waarvoor ze zijn verzameld. Meld aan de cliënt dat u gegevens vastlegt en beheer deze goed. De eigenaar van de onderneming is altijd verantwoordelijk, ook als werknemers toegang hebben tot deze gegevens.

De Wet Bescherming Persoonsgegevens maakt onderdeel uit van de Privacy bescherming. In dit kader is ook de volgende wet van belang:

Portretrecht: in het kader van behandelingen kunnen foto's van de cliënt gemaakt worden voor, tijdens en na de behandelingsperiode. Wie een foto maakt, heeft daarop het auteursrecht, en dit geldt ook voor portretfoto's. Maar publiceren van foto's van personen mag niet zomaar, ook niet op uw website. De geportretteerde heeft ook bepaalde rechten. Vraag vóór eventuele publicatie altijd (schriftelijk) toestemming aan de cliënt. Zie bijlage 7.7.

Geschillenregeling

Als de cliënt een klacht heeft over de behandeling, neem dat dan altijd serieus. Ga niet direct in discussie over wie de fout heeft gemaakt, maar onderzoek eerst waar het fout kan zijn gegaan en wat de rol van de cliënt daarbij is geweest.

Waar gewerkt wordt, worden nu eenmaal fouten gemaakt en als u dat overkomt is het van groot belang dit snel en adequaat op te lossen. Doe dat in een persoonlijk gesprek waarvoor u de cliënt uitnodigt in uw onderneming. Zo kunt u ook 'zien' wat het probleem is. Werk samen aan een passende oplossing, ook als dat betekent dat u (een deel) van

de behandelprijs terug moet betalen. De schoonheidsspecialist die lid is van ANBOS is automatisch aangesloten bij de Stichting Geschillencommissie Consumentenzaken te Den Haag. In de procedure van de geschillencommissie dient de cliënt zich ook eerst tot de ondernemer te wenden om zo te proberen de klacht opgelost te krijgen. Lukt dat niet, dan kan de cliënt schriftelijk een klacht indienen bij de geschillencommissie.

Verklaring van finale kwijting

Als u met de cliënt overeenkomt dat het geschil wordt opgelost door het terugbetalen van (een deel van) de behandelprijs of een andere financiële compensatie, is het van belang dat u met de cliënt een 'verklaring van finale kwijting' overeenkomt om te voorkomen dat de cliënt op een later moment alsnog niet instemt met de oplossing. Een voorbeeld van zo'n verklaring vindt u in bijlage 7.6.

Wetgeving Arbeidsomstandigheden (ARBO-wet)

U bent verplicht uw werknemers in een veilige en gezonde werkomgeving te laten werken. Het inrichten van die werkplek is aan een groot aantal eisen gebonden. Arbeidsplaatsen moeten vrij toegankelijk zijn voor uw werknemers en zij moeten de werkplek veilig kunnen verlaten. Verder moet de werkplek schoon zijn. Ook bent u verplicht de werkplek regelmatig te controleren of maatregelen ter bescherming van uw werknemers te nemen zodat zij goed kunnen functioneren. Daar waar gebreken zijn, moet u die zo snel mogelijk herstellen. In de RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) moet u aandacht besteden aan de inrichting van de werkplek.

Warmte

Is het op de werkplek meer dan 25 graden? Neem dan maatregelen tegen de warmte. Zo voorkomt u dat de gezondheid van de medewerkers in uw bedrijf gevaar loopt.

Wat mag?

Neem maatregelen tegen de temperatuur bij:

- (zittend) Kantoorwerk: vanaf 30 graden.
- Licht, ander werk, zoals het werk van een winkelbediende: vanaf 28 graden.
- Intensief werk: vanaf 26 graden als er een voelbare luchtstroom is.
Anders vanaf 25 graden.
- Zeer intensief werk: vanaf 25 graden als er een voelbare luchtstroom is. Anders vanaf 23 graden.

Zorg bij deze temperaturen bijvoorbeeld voor koele pauzeruimtes, aangepaste kleding, extra ventilatie en voldoende drank. Ook kunt u de werktijden verkorten, of het werkrooster aanpassen.

Werk niet bij hoge temperaturen: als de temperatuur in de behandelruimte hoger is dan 25 graden, werk dan niet.

Over het algemeen geldt dat de ondernemer / werkgever verantwoordelijk is voor alles in en rond de onderneming. Goede verzekeringen voor u (en uw werknemers) zijn dan ook van groot belang.

Brandpreventie en -bestrijding

Er dienen blusmiddelen, bijvoorbeeld brandblusser en blusdeken aanwezig te zijn in de onderneming (voor een vloeroppervlakte van minder dan 200 m² is een brandblusser voldoende, anders minimaal 2, waarvan één draagbaar). Het brandblusmiddel dient zodanig te worden geplaatst dat het op maximaal 30 m loopafstand te bereiken is, goed bereikbaar is (ook voor bezoekers) en direct te gebruiken. Het brandblusmiddel is goed zichtbaar opgehangen en heeft de rode veiligheidskleur. Laat het brandblusmiddel eenmaal per jaar (en na ieder gebruik) controleren door een erkend bedrijf.

Bedrijfs EHBO trommel

Zorg dat een EHBO trommel aanwezig is en controleer halfjaarlijks en na gebruik de inhoud. Vervang de onderdelen waarvan de houdbaarheidsdatum is verlopen en vul gebruikte onderdelen aan.

4.2 VERZEKERINGEN

Algemeen

Sluit verzekeringen af op naam van uw onderneming. Verzekeringen die u privé heeft afgesloten geven niet altijd een dekking voor zaken die uw onderneming betreffen. Controleer in voorkomend geval uw polisvoorwaarden.

Inboedel en inventaris

Verzeker de inboedel en inventaris van uw onderneming, inclusief de vaak kostbare apparatuur; tegen brand, storm en diefstal. Zorg dat u voldoende verzekerd bent (aanschafwaarde van de inventaris).

Wettelijke Aansprakelijkheid Bedrijven

Sluit te allen tijde een verzekering voor de wettelijke aansprakelijkheid bedrijven WAB. Let daarbij op dat ook het beroepsmatig handelen is verzekerd volgens de polisvoorwaarden. In het kader van deze richtsnoer dient de polis expliciet te noemen dat het behandelen van acne is begrepen in de verzekering. Indien u personeel in dienst heeft, dient u die mee te verzekeren op de polis. Hou daarbij wijzigingen in het aantal personeelsleden in de gaten en meld dat aan de verzekeringsmaatschappij. Als u gebruik maakt van stagiaires, vraag dan nadrukkelijk na of zij verzekerd zijn via de school. Is dat niet het geval, dan moeten ook zij meeverzekerd worden op de polis van uw bedrijf.

Rechtsbijstandverzekering

Indien er een geschil ontstaat met uw cliënt kan dat aanleiding geven tot een discussie waarbij u juridische bijstand nodig heeft. De kosten hiervan kunnen bijzonder hoog zijn. Het risico op een geschil neemt toe naarmate u zich verder specialiseert in meer risicovolle behandelingen. Sluit een verzekering voor de kosten van juridische bijstand.

5. ETHIEK

- De schoonheidsspecialist beschikt over communicatieve en sociale vaardigheden die zij* kan toepassen in zeer uiteenlopende situaties. Verstoringen in de relatie met de cliënt kan zij herkennen en bespreekbaar maken. Zij kan omgaan met feedback, waardering en kritiek. De schoonheidsspecialist stelt zich open op, om blijvend te kunnen leren.
- De schoonheidsspecialist toont respect aan de cliënt, ongeacht diens sociale of economische status, levensbeschouwing, opleiding, ras, sekse of leeftijd. Zij houdt rekening met de waarden en normen, de wensen en gewoonten en de behoefte aan privacy en de gevoelens van de cliënt.
- De schoonheidsspecialist kan op basis van wederzijds vertrouwen een functionele samenwerkingsrelatie met de cliënt aangaan, onderhouden en beëindigen. Zij is zich bewust van haar kennispositie en kan deze professioneel hanteren.
- De schoonheidsspecialist laat haar dienstverlening aansluiten bij de ervarings- en belevingswereld en de mogelijkheden van de cliënt. Zij kan omgaan met het spanningsveld tussen haar professionele deskundigheid versus de eigen deskundigheid van de cliënt. Daarnaast kent zij de balans tussen zakelijkheid en betrokkenheid enerzijds, en afstand en nabijheid anderzijds.
- De schoonheidsspecialist kan omgaan met verschillende tegengestelde belangen, zoals de belangen van de cliënt versus de eigen professionele belangen.
- De schoonheidsspecialist is in staat verantwoordelijkheid te dragen voor de eigen werkzaamheden en ze kan haar grenzen hierin bewaken.
- De schoonheidsspecialist is zich bewust van haar eigen normen en waarden. Zij kan deze professioneel hanteren. Zij kan ook reflecteren op haar eigen gedrag en ervaringen en dit bespreekbaar maken.
- De schoonheidsspecialist kan in verschillende situaties de beroepshouding integreren in haar dienstverlening. Ze kan omgaan met ethische kwesties. Zij maakt daarbij gebruik van de beroepscode, de regels vanuit de brancheorganisatie en de wetgeving.
- De schoonheidsspecialist is integer; integriteit komt onder meer naar voren in betrouwbaarheid en in zorgvuldigheid in het omgaan met informatie van cliënten en in het vermogen om te werken volgens de beroepscode en algemeen geldende ethische normen.

Bronnen: (www.thesauruszorgenwelzijn.nl) of: 'het vermogen en de wil van een persoon om effectief gedrag in een werksituatie te tonen' (Met het oog op de toekomst (2001) NIZW) Beroepsprofiel van de verpleegkundige (1999) NIZW; LCvV; Elsevier / De Tijdstroom; ISBN: 903522230).

* Overal waar in deze paragraaf gebruik gemaakt wordt van "zij" en "haar", kan ook "hij" en "zijn" worden gelezen.

6. INFORMATIE AAN DE CLIENT OVER DE BEHANDELING

De informatie omtrent de behandeling bestaat uit drie gedeelten:

- 6.1 Intakeformulier
- 6.2 Informed Consent
- 6.3 Verwijsbrieven

U kunt deze informatie in uw praktijk gebruiken door de cliënt een kopie van deze formulieren te overhandigen. Deze formulieren kunt u downloaden op de site van ANBOS: www.anbos.nl

6.1

FORMULIER TEN BEHOEVE VAN HET INTAKEGESPREK VOOR EEN ACNE BEHANDELING

Intake: Acne

d.d. / /

Personalia

Naam: .....
Adres: .....
Postcode / woonplaats: .....
Geboortedatum: .....
Telefoon / mobiel: .....
E-mailadres: .....
Beroep: .....
Huisarts / dermatoloog: .....
BSN: .....Zorgverzekeraar: .....

Hoe lang en waardoor heeft u last van acne?

vanaf pubertijd / tijdens zwangerschap / na zwangerschap / menopauze *

Anders t.w.: .....
Door medicijnen ..... ja / nee *
Door ziekte ..... ja / nee *
Eventueel andere oorzaken .....
Komt acne in uw familie voor ..... ja / nee *
Is hier een onderzoek naar gedaan ..... ja / nee *
Bent u eerder onder behandeling geweest bij een
schoonheidsspecialist, huisarts, dermatoloog voor acne ..... ja / nee *
Gebruikt u medicijnen voor acne ..... ja / nee *
Zo ja, welke: .....

Algehele gezondheid

Hoe is uw algehele gezondheid ..... goed / matig / slecht *
Gebruikt u momenteel medicijnen / voedingssupplementen ..... ja / nee *
Zo ja, welke: .....
Gebruikt u anti-conceptie ..... ja / nee *
Zo ja, welke: .....
Bent u momenteel zwanger ..... ja / nee *
Rookt u ..... ja / nee *
Beweegt u voldoende ..... ja / nee *
Hoeveel: .....
Volgt u een dieet ..... ja / nee *
Zo ja, welke: .....
Drinkt u voldoende water ..... ja / nee *
..... liter per dag / week / maand *
Drinkt u alcohol ..... ja / nee *
..... Dagelijks / wekelijks / maandelijks *
..... Glazen per dag / week / maand *

Algemene aanvullende informatie ten aanzien van de algehele gezondheid

Heeft u de afgelopen tijd een operatie ondergaan ja / nee *

Zo ja, welke: .....

Heeft u last van stress nooit / soms / regelmatig *

Heeft u een pacemaker, implantaten, piercings, etc ja / nee *

Heeft u weleens een allergische reactie gehad, bijvoorbeeld op voeding e.d. ja / nee *

Zo ja, welke: .....

Heeft u klachten met betrekking tot: *

☐ o bloedstollingsstoornissen	☐ o diabetes	☐ o stofwisseling
☐ o menstruatiestoornissen	☐ o epilepsie	☐ o anorexia / boulimia
☐ o HIV / hepatitis	☐ o schildklier	☐ o immuunziekten

Eventueel andere aandoeningen:

.....

Heeft u eerder specifieke acne behandelingen ondergaan, zo ja, te weten:

Chemische peelings ja / nee *

Microdermabrasie ja / nee *

IPL / laserbehandelingen ja / nee *

Gaat u wel eens onder de zonnebank ja / nee *

Zo ja, hoe vaak: .....

Wat zijn uw verwachtingen van de acnebehandeling:

.....

Huidverzorging:

Welke huidverzorgingsproducten gebruikt u op dit moment:

.....

Gebruikt u make-up ja / nee *

Mannen

Hoe scheert u zich nat / droog *

Heeft u last van ingegroeide haren ja / nee *

Welke producten gebruikt u na het scheren: .....

Ik heb alle vragen naar waarheid beantwoord

datum: naam: handtekening:

.....

* doorhalen / aankruisen wat van toepassing is.

6.2.

INFORMED CONSENT (TOESTEMMINGSFORMULIER)

Toestemmingsformulier behandeling met peeling

Naam: .....

Adres: .....

Postcode / woonplaats: .....

Geboortedatum: .....

Ik ben me ervan bewust dat:

- De peeling een intensieve behandeling is, welke ontwikkeld is om de bovenlaag van de epidermis te exfoliëren en te verwijderen.
- Tijdens de behandeling een maximale inwerkingsduur van 2 minuten voor wat betreft de peeling wordt aangehouden*.
- Afhankelijk van de behandeling mijn huid er rood uit kan zien en warm aan kan voelen. De uren daaropvolgend kan de huid enigszins strak aanvoelen. Dit kan zelfs enkele dagen aanhouden.
- Er tevens een vervelling op kan treden binnen 48 uur. Iedere huid is natuurlijk uniek dus van te voren is niet te voorspellen hoe dit vervellingsproces zal verlopen.
- Blootstelling aan zon en zonnebankgebruik gedurende de eerste weken na de behandeling risico's met zich meebrengt voor wat betreft pigmentveranderingen en -verschuivingen.
- Dat mijn huid beschermd moet worden met een sunblock.

Hierbij geef ik vrijwillig mijn toestemming om voor de behandeling van acne een peeling te ondergaan.

Ik bevestig dat het behandelingsprotocol evenals de voor- en nabehandelingsvoorschriften mij duidelijk zijn uitgelegd.

Datum: .....

Naam en handtekening cliënt:

Naam en handtekening
behandelend schoonheidsspecialist:

.....

.....

* Volgens aanwijzing van de te gebruiken peeling

Brief aan arts inzake advies

Praktijknaam
T.a.v.
Straat en huisnummer
Postcode en woonplaats
datum

onderwerp:

patientgegevens
Voorletter en achternaam
Straat en huisnummer
Postcode en woonplaats
geboorte datum:
verzekernummer:

Geachte .....,

Bovenstaande patiënt bezocht mij in verband met acne in het gelaat. Voorafgaand aan de behandelingen is volgens protocol besproken welke behandelingen wij als schoonheidsspecialist kunnen uitvoeren en waar onze grenzen liggen. De huid van bovenstaande patiënt vertoont reeds littekenvorming en de acne is van een dermate ernstige aard dat ik denk dat ondersteuning met medicatie gewenst is. Gaarne uw advies.

De nadruk van de behandelingen ligt op het ledigen van talgophopingen; zowel gesloten als open comedonen, pustels en papels. Dit met als doel littekens zoveel mogelijk te beperken, de huid een zo "gaaf" mogelijk uiterlijk te geven waarbij de patiënt(e) zich zekerder voelt. De huidafwijkingen zullen verminderen dan wel geheel oplossen. Naast het ledigen van talgophopingen kan tevens gebruik worden gemaakt van glycolzuurpeelings, andere peelings en/of microdermabrasie ten einde de huid doorgankelijker te krijgen zodat het talg er gemakkelijker uit kan en zich niet kan ophopen en daarnaast de rest-acne littekentjes doen vervagen, verwijderen.

Als de actieve acne is verminderd zijn er verschillende behandeltechnieken die evt. rest-acne littekentjes zullen vervagen. Daarnaast krijgt patiënt zelfmanagementadvies zodat er op een verantwoorde manier ook thuis met de huid kan worden omgegaan.

Hopende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Naam salon en behandelaar
AGB-code:

Brief aan arts inzake terugkoppeling van behandelplan na doorverwijzing

Praktijknaam
T.a.v.
Straat en huisnummer
Postcode en woonplaats
datum

onderwerp:

patientgegevens
Voorletter en achternaam
Straat en huisnummer
Postcode en woonplaats
geboorte datum:
verzekernummer:

Geachte .....,

Bovenstaande patiënt werd verwezen in verband met acne in het gelaat. Voorafgaand aan de behandelingen is volgens protocol besproken welke behandelingen wij als schoonheidsspecialist kunnen uitvoeren en waar onze grenzen liggen.

De nadruk van de behandelingen ligt op het ledigen van talgophopingen; zowel gesloten als open comedonen, pustels en papels. Dit met als doel littekens zoveel mogelijk te beperken, de huid een zo "gaaf" mogelijk uiterlijk te geven waarbij de patiënt(e) zich zekerder voelt. De huidafwijkingen zullen verminderen dan wel geheel oplossen.

Naast het ledigen van talgophopingen kan tevens gebruik worden gemaakt van glycolzuurpeelings, andere peelings en/of microdermabrasie ten einde de huid doorgankelijker te krijgen zodat het talg er gemakkelijker uit kan en zich niet kan ophopen en daarnaast de rest-acne littekentjes doen vervagen, verwijderen.

Als de actieve acne is verminderd zijn er verschillende behandeltechnieken die evt. rest-acne littekentjes zullen vervagen. Daarnaast krijgt patiënt zelfmanagementadvies zodat er op een verantwoorde manier ook thuis met de huid kan worden omgegaan.

Hopende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Naam salon en behandelaar
AGB-code:

7. BIJLAGEN

7.1 EFFLORESCENTIES

Atrofie	Afname van volume der huidsamenstellende elementen (verdunding v.d. huid met verdwijnen van adnexusen), plooibaar als sigarettenpapier; doorschemeren van vaten.
Bulla	Als vesicula, maar > 1 cm, subcorneaal, intra-epidermaal of subepidermaal.
Carbunkel	Conglomeraat van furunkels (negenooig).
Collerette	Kraagvormig, ringvormig kransje van schilfers resterend van opengebarsten vesicula.
Craquelé	Gebarsen, grof netwerk van fijne barsjes.
Crusta	Korst (b.v. serumcrusta).
Cyste	Afgesloten ruimte, meestal gevuld met een door secreterende cellen gevormd product, b.v. talg, mucus, of synoviale vloeistof.
Dyschromia	Niet nader omschreven verkleuring v.d. huid, die niet berust op vaatverwijding, maar op afwijkingen in bloedvoorziening, huiddikte of pigment.
Dystrofie	Verkeerde samenstelling v.d. huid, verminderde functie.
Eczema	Een met vochtontwikkeling gepaard gaande ontstekingsreactie van epidermis en dermis, van geringe intensiteit; niet gekenmerkt door een enkel verschijnsel, maar door verschijnselen die naast en na elkaar kunnen voorkomen, zoals roodheid, zwelling, blaasjes, puistjes, erosies, rhagaden, crusta, schilfers, lichenificatie; onregelmatig begrensd, neiging tot perifere uitbreiding, verloop in aanvallen, wisselende jeuk.
Erythemato-squameus	Heterogene groep aandoeningen gekenmerkt door rode schilferende vlekken, groot/klein, rond of guirlandevormig, roodheid is wegdrukbaar en berust op ontsteking. Schilfers: grof of fijn, altijd vanaf begin aanwezig.
Erosie	Oppervlakkig defect beperkt tot epidermis, geen bloeding te zien.
Excoriatie	Defect tot in de dermis, puntbloedingen te zien.
Erytheem	Omschreven roodheid, al dan niet t.g.v. ontsteking, wegdrukbaar
Erythrodermie	Iedere van top tot teen gegeneraliseerde huidafwijking die overgaat in diffuse ontstekingsroodheid met vaak overvloedige schilfering.
Fissuur	Kloof, scheur; inscheuring v.d. huid, variërend van oppervlakkig tot diep (synoniem: rhagade).
Fistel	Gang, meestal met epitheel bekleed, verbinding tussen in de diepte of op afstand gelegen ontstekingshaard naar de buitenwereld.
Furunkel	Diepe (stafylococce) folliculitis met centrale necrose (steenpuist).
Hyperkeratose	Moeilijk te verwijderen schilfers, verdikt stratum corneum, cellen geheel verhoornd en kleurloos, samenhang v.d. cellen groter dan normaal.

Hypertrofie	Toename van volume der huidsamenstellende elementen.
Lichenificatie	Vergroving van het huidrelief.
Macula	Omschreven kleurverandering in het niveau v.d. huid zonder verdere epidermale of dermale afwijkingen.
Nodulus	Circumschreven palpabele weerstand (solide) in de huid (epidermis, dermis) of onder de huid (subcutis) < 1 cm
Nodus	Circumschreven palpabele weerstand (solide) in de huid (epidermis, dermis) of onder de huid (subcutis) > 1 cm
Papel	Circumschreven solide verhevenheid uitgaande van de huid (epidermis en adnexusen of dermis) < 1 cm, ontstaan door cel-, weefsel- of vochttoename.
Parakeratose	Gemakkelijk loslatende schilfers, kernen behouden tot in stratum corneum, t.g.v. versneld verhoorningsproces (geen tijd voor 'afwerking').
Plaque	Solide, vlakke of verheven lesie > 1 cm.
Purpura	Spontaan optredende haemorrhagische vlekken, rood/blauwrood, niet wegdrukbaar
Pustula	Zichtbare holte gevuld met purulent vocht, pus, zonder eigen wand, < 1 cm meestal in epidermis gelegen (puist).
Rhagade	Inscheuring v.d. huid, variërend van oppervlakkig tot diep (kloofje, fissuur).
Schilfering	Pityriasiform: parakeratose, zemelachtig, zeer klein, lijkt poeder. Psoriasiform: parakeratose, plaatjesvormig, wit, zilverachtig glanzend (als kaarsvet). Ichthyosiform: visschubachtig, in rijen naast elkaar; ruitvormig. Keratotisch: eeltachtig, brokkelig.
Sclerose	Gelocaliseerde of diffuse bindweefselverharding.
Seborrhoisch	Geel, vette schilfering.
Squama	Schilfer, loslatend conglomeraat van hoorncellen.
Teleangiectasie	Blijvende verwijding van kleinere bloed- of lymfevatjes, wegdrukbaar.
Tuber	Solide uitstekende verhevenheid > 1 cm.
Tumor	Gezwel, nieuwvorming (benigne of maligne). Tweede betekenis is 'zwelling' (tumor; calor; dolor).
Ulcus	Defect v.d. huid tot in de subcutis (full-thickness); met geen of geringe tendens tot genezing.
Urtica	Vluchtige, vlakke, rode of bleke omschreven verhevenheid van de huid, meestal jeukend
Vegetaties	Uitgroeiing huidpapillen, prominierend kegelvormig, draadvormig of bloemkoolachtig (o.a. gewone wrat, woekeringen bij tropische infectieziekten).
Vesicula	Omschreven verhevenheid, < 1 cm, met zichtbaar met vocht gevulde holte.
Vulnus	Beschadiging van de huid zonder onderliggend pathologisch proces.
Wond	Verbreking van de samenhang van de huid, met neiging tot genezing

Bovenstaande lijst is overgenomen van de site www.huidziekten.nl

We hebben als werkgroep enkele aanvullingen op deze lijst die we hieronder willen beschrijven.

Cicatrix	Litteken na genezing van huidletsel
Comedo	Prop in afvoergang talgklier: Whitehead -> bestaande uit talgklierresten, haarresten, hoornlamellen. Blackhead -> aan de top verkleurd door melanine en oxidatie door zuurstof
Hypotrofie	Litteken, verzonken in de huid na genezing
Keloid	Verheven litteken na genezing, groeit door tot buiten de wondranden
Milium	Kleine afgesloten holte(s) gevuld met verhoorningsproducten en talg
Pus	Purulent vocht, groengeel, bestaande uit genecrotiseerd weefsel en gedegeneerde leucocyten

7.2 RANGSCHIKKING, UITBREIDING EN VORM

Annulair	Ringvormig
Arciform	Boogvormig
Bolrond	Bolrond, koepelvormig ('dome-shaped')
Bolrond met delle	Bolrond, koepelvormig ('dome-shaped'), met een indeuking er in (delle)
Circinair	Onderbroken ringvormig
Comedo	Afgesloten talgklieruitvoergang, ophoping talgklier-materiaal (meeëter)
Circumscript	Omschreven, beperkt tot een klein gebied
Concentrisch	Meerdere centrifugaal uitbreidende en elkaar opvolgende ringen
Confluerend	In elkaar overvloeiend
Corymbiform	Moederlaesie met satelieten
Deckchair-fenomeen	Plooien in de huid, b.v. op de buik, blijven vrij van de aandoening
Dendritisch	Vertakt
Diffuus	Aaneengesloten
Discreet	Van elkaar gescheiden
Folliculair	Follikelgebonden, beperkt tot de haarfollikels
Gedissemineerd	Gelijkmatig verspreid over het gehele lichaam
Gegegeneraliseerd	Verspreid over het gehele lichaam
Gegyreerd	Geslingerd, slingervormig
Gesteeld	Op een basis die smaller is dan de laesie zelf
Grillig	Onregelmatig van vorm, geen patroon in te herkennen
Hemisferisch	Licht bol staand oppervlak

Herpetiform	Gegroepeerd, groepje van laesies bij elkaar ('en bouquet')
Hobbelig	Hobbelig, onregelmatige of regelmatige uitstulpingen van het oppervlak
Kokardevormig	Irisvormig of schietschijfvormig ('target lesion'), concentrisch met een centrum afwijkend van kleur
Lineair	In een langwerpig patroon, lijnvormig
Opgeworpen rand	Rand verheven t.o.v. het centrum van de laesie en/of de omgevende huid
Ovaal	Ovaal van vorm
Papillomateus	Hobbelig, wratachtig, onregelmatige of regelmatige uitstulpingen van het oppervlak
Polygonaal	Veelhoekig
Polycyclisch	Meerdere ronde randen, ronde laesies die zijn geconflueerd tot 1 gebied
Ptychotroop	Voorkeur voor de plooien van het lichaam (oksels, liezen, bilnaad, submammar, buikplooien)
Rechthoekig	Rechthoekig van vorm
Regionaal	Beperkt tot één lichaamsgebied, b.v. de bovenbuik, de sacrale regio
Reticulair	Netvormig
Rond	Rond van vorm
Segmentaal	Beperkt tot 1 dermatoom
Solitair	Enkelvoudige laesie
Spits	Kegelvormig, uitstekend met een scherpe punt
Sporotrichoid	Een aantal opeenvolgende laesies in het verloop van een lymfbaan
Verruceus	Wrat-achtig, fluwelig oppervlak, hobbelig
Vlak	Gehele laesie is gelijkmatig verheven boven het oorspronkelijk niveau van de huid (b.v. een kwaddel)
Universeel	Uitgebreid over het gehele lichaam (geen enkel gebied blijft gespaard)

0-03-2013 (JRM) - www.huidziekten.nl

Aan de hand van de onderstaande vragen, in te vullen door de klant, kan eenvoudig het huidtype worden bepaald. Het is van belang dat de behandelaar de score vaststelt en daarmee het huidtype van de klant bepaalt. Leg het huidtype vast in het klantendossier en houd daar rekening mee bij de behandelingen. Zie hiervoor hoofdstuk 3. Werkwijze voor; tijdens en na de behandeling.

A. Naar erfelijke aanleg:

Wat is de kleur van je ogen?	Tel de punten:
Lichtblauw, lichtgrijs of lichtgroen	0
Blauw, grijs of groen	1
Lichtbruin	2
Donkerbruin	3
Bruin-zwart	4
Wat is de natuurlijke kleur van je haar?	
Rosig-rood	0
Blond	1
Kastanje of donkerblond	2
Bruin / donkerbruin	3
Zwart	4
Wat is de kleur van je huid als je nog niet in de zon bent geweest?	
Rosig	0
Zeer blank	1
Blank met een beige tint	2
Licht bruin	3
Donkerbruin	4
Hoeveel sproeten heb je als je huid nog niet in de zon is geweest?	
Veel	0
Redelijk	1
Weinig	2
Een enkele	3
Geen	4
Totaal van de punten: A. naar erfelijke aanleg	

B. Ervaringen met zonnebaden (ook hoogtezons):

Wat gebeurt er met je huid bij langdurig zonnen als je je niet of onvoldoende beschermt?	Tel de punten:
Mijn huid wordt pijnlijk rood	0
Ik krijg soms blaren en/of uitslag	1
Mijn huid wordt knalrood	2
Mijn huid wordt een beetje rood	3
Mijn huid wordt niet rood	4
Hoe bruin word je ten opzichte van andere mensen?	
Ik word nooit bruin	0
Ik krijg na enige tijd een beetje kleur	1
Ik word na enige tijd bruin	2
Ik word vrij snel bruin	3
Ik word heel snel bruin	4
Word je direct na het zonnen bruin?	
Nooit	0
Nauwelijks	1
Soms	2
Vaak	3
Altijd	4
Hoe reageert je gezicht op de zon?	
Erg gevoelig	0
Gevoelig	1
Normaal	2
Kan er goed tegen	3
Nooit last	4
Totaal van de punten: B. ervaringen met zonnebaden	

C. Naar de gewoonte van het zonnebaden:

Moment van de laatste blootstelling aan de zon?	Tel de punten:
Meer dan drie maanden geleden	0
2 tot 3 maanden geleden	1
1 tot 2 maanden geleden	2
Minder dan een maand geleden	3
Minder dan twee weken geleden	4
Is het te behandelen gebied daarbij blootgesteld aan de zon?	
Nooit	0
Nauwelijks	1
Soms	2
Vaak	3
Altijd	4
Totaal van de punten: C. gewoonte van zonnebaden	

De uitkomst van de test (totaal van A, B en C) ligt tussen de 0 en 40 punten en aan de hand waarvan de huid kan worden ingedeeld in 6 huidtypen:

0 t/m 7 punten	huidtype I
8 t/m 16 punten	huidtype II
17 t/m 25 punten	huidtype III
26 t/m 30 punten	huidtype IV
Meer dan 30 punten	huidtype V of VI

7.4

INSTRUCTIE VRAGENLIJST SKINDEX 29

Deze vragen gaan over uw ervaringen in de afgelopen week. Kruis per vraag één antwoordhokje aan dat het beste overeenkomt met hoe u zich hebt gevoeld.

Als u twijfelt over het antwoord, geef dan het best mogelijke antwoord.

Slaat u alstublieft geen enkele vraag over.

Hoe vaak waren deze omschrijvingen in de afgelopen week op u van toepassing?

#	Omschrijving	nooit	zelden	soms	vaak	altijd
1.	Mijn huid doet pijn					
2.	Mijn huidaandoening beïnvloedt hoe ik slaap					
3.	Ik maak me zorgen dat mijn huidaandoening ernstig is					
4.	Door mijn huidaandoening is het moeilijk mijn werk of hobby's te doen					
5.	Mijn huidaandoening beïnvloedt mijn sociale leven					
6.	Mijn huidaandoening maakt me depressief					
7.	Mijn huidaandoening is branderig of steekt					
8.	Ik ben geneigd om thuis te blijven door mijn huidaandoening					
9.	Ik maak me zorgen dat ik van mijn huidaandoening littekens kan krijgen					
10.	Mijn huid jeukt					
11.	Mijn huidaandoening belemmert mij intiem om te gaan met de mensen van wie ik hou					
12.	Ik schaam me voor mijn huidaandoening					
13.	Ik maak me zorgen dat mijn huidaandoening kan verergeren					
14.	Ik ben geneigd om dingen in mijn eentje te doen vanwege mijn huidaandoening					
15.	Mijn huidaandoening maakt mij boos					

#	Omschrijving	nooit	zelden	soms	vaak	altijd
16.	Water irriteert mijn huidaandoening (baden, douchen, handen wassen)					
17.	Door mijn huidaandoening is het moeilijk genegenheid of affectie te tonen					
18.	Ik maak me zorgen over bijwerkingen van medicijnen en/of de behandeling die ik voor mijn huid krijg					
19.	Mijn huid is geïrriteerd					
20.	Mijn huidaandoening beïnvloedt mijn contacten met anderen					
21.	Ik voel me opgelaten en ongemakkelijk door mijn huidaandoening					
22.	Mijn huidaandoening is een probleem voor de mensen van wie ik houd					
23.	Ik voel me gefrustreerd door mijn huidaandoening					
24.	Mijn huid is gevoelig					
25.	Mijn huidaandoening beïnvloedt mijn verlangen om samen met anderen te zijn					
26.	Ik voel me vernederd door mijn huidaandoening					
27.	Mijn huidaandoening bloedt					
28.	Mijn huidaandoening ergert me					
29.	Mijn huidaandoening belemmert mijn seksuele leven					
30.	Mijn huidaandoening maakt mij moe					

Alle antwoorden op de vragen geven een beeld van de invloed van acne op de kwaliteit van leven van de cliënt. De antwoorden worden verwerkt in een score van 0 tot 100, hoe hoger de score hoe groter de invloed op de kwaliteit van leven. De score wordt ingedeeld in drie deelgebieden: symptomen, emoties en functioneren.

7.5 HYGIËNE

Hygiëne algemeen in en rond praktijk schoonheidsspecialist

Om de hygiëne en veiligheid voor, tijdens en na de behandeling zo veel mogelijk te kunnen waarborgen, is het van belang dat de behandelruimte op de juiste wijze is ingericht en dat eventuele apparatuur wordt gebruikt zoals door de fabrikant/leverancier is aangegeven en met de juiste bijbehorende middelen. Apparatuur voldoet aan CE-normering en geadviseerd wordt de apparatuur jaarlijks te laten controleren en onderhoud te laten plegen. In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de 'best practice' ten aanzien van hygiëne, arbeidsomstandigheden en milieu op basis van de Code van de Schoonheidsspecialist (vierde editie 2009), en de door de Werkgroep Infectiepreventie (WIP, Infectiepreventie in de huidtherapie, juli 2009) gegeven richtlijn.

Bouw en inrichting behandelruimte

In de behandelruimte moet hygiënisch en verantwoord gewerkt worden. Op hoofdlijnen dient de werkruimte te zijn ingericht met:

- Goed reinigbare, gladde wanden. Niet-vochtdoorlatende vloeren.
- Goed reinigbare stoel. De stoel is voorzien van een op minimaal 60 graden wasbare stoelhoes, papierrol of celstof sheets. Zorg voor voldoende handdoeken en gebruik voor elke cliënt schone handdoeken en nieuwe disposables. Handdoeken dienen wasbaar te zijn op minimaal 60 graden
- Een handenwasgelegenheid, bij voorkeur met elleboogkraan met warm en koud stromend water: Indien de handenwasgelegenheid niet met een elleboogkraan is uitgevoerd moet tevens een dispenser met handalcohol of alcoholgel aanwezig zijn. De handen worden in dit geval na het wassen en drogen met handalcohol ingesmeerd. Laat de handalcohol aan de lucht drogen alvorens aan het werk te gaan. Gebruik handalcohol of alcoholgel op basis van 70-80% alcohol en die voldoet aan de NEN 1500-norm (zie ook Persoonlijke hygiëne van de beroepsbeoefenaar) om voldoende micro-organismen te doden. De handenwasgelegenheid in de behandelruimte wordt niet gebruikt voor het wassen van de handen na de toiletgang.

Houd ruimtes en materialen schoon en netjes door:

- opruimen van de hele praktijk en reinigen van de werkoppervlakken, sanitair en vloer;
- voor de overige huishoudelijke schoonmaakklussen een rooster te maken en uit te voeren;
- de afvalcontainer tijdens de werkzaamheden binnen handbereik te plaatsen en wel zo dat het weg te werpen vuil niet over schone materialen gaat;
- niet te roken in de ruimtes van de praktijk;
- geen huisdieren toe te laten tot de behandelruimte;
- een telefoonbeantwoorder te gebruiken zodat tijdens de behandeling de telefoon niet opgenomen hoeft te worden;
- oppervlakken en apparatuur na contact met bloed, pus, wondvocht of ander besmet materiaal te desinfecteren. In andere gevallen is reiniging alleen voldoende;
- vóór desinfectie altijd te reinigen;
- de reinigings- en desinfectiemiddelen altijd volgens voorschrift te gebruiken.

Persoonlijke hygiëne van de beroepsbeoefenaar

Voor uitgebreide informatie over persoonlijke hygiëne en een hygiënische werkwijze verwijzen wij u naar de Code van de Schoonheidsspecialist, editie 4, februari 2009 of opvolgende versie(s). Hieronder volgen de richtlijnen van persoonlijke hygiëne op hoofdlijnen.

- U bent preventief gevaccineerd voor hepatitis B.
- Draag tijdens de behandeling altijd schone, op minimaal 60 graden wasbare bedrijfskleding
- Draag tijdens het werk geen ringen, armbanden en polshorloges.
- Uw uiterlijk te verzorgen door:
  - o kortgeknipte en schone nagels
  - o nagellak te dragen die intact is
  - o geen kunstnagels te dragen
  - o kort of bijeengebonden haar
- Bescherm wondjes en andere huidbeschadigingen aan de handen met een niet-vocht-doorlatende pleister; ook als handschoenen worden gedragen.

Handhygiëne

Handen kunnen worden gereinigd met water en (vloeibare) zeep. Het effect van desinfecterende zeep is van geen enkel toegevoegd belang. Wel van belang is, vooral bij veelvuldig handenwassen, dat na het wassen en drogen van de handen een vochtinbrengende crème wordt gebruikt, waarmee uitdroging van de huid wordt tegengegaan. Wanneer er geen zichtbare verontreiniging aanwezig is, is het inwrijven van de handen met handalcohol gelijkwaardig aan het reinigen met water en zeep. Wanneer de handen zichtbaar verontreinigd zijn, worden ze altijd gewassen met water en gewone, vloeibare zeep. Geadviseerd wordt gebruik te maken van papieren wegwerphanddoekjes. Als er toch stoffen handdoeken worden gebruikt, moeten die dagelijks worden vervangen. Reiniging dient plaats te vinden in de wasmachine, bij een watertemperatuur van tenminste 60 graden.

Handreiniging of inwrijven van de handen met handalcohol of alcoholgel (op basis van 70-80% alcohol die voldoet aan de Europese normering NEN 1500) wordt beschouwd als de belangrijkste maatregel om het risico van transmissie van micro-organismen van de ene persoon naar een andere of van het ene lichaamsdeel naar het andere te verminderen.

Handalcohol is de verzamelnaam voor de alcoholpreparaten die gebruikt worden voor niet-preoperatieve handdesinfectie en kan zowel op basis van ethanol als op isopropanol zijn samengesteld. Toevoeging van chloorhexidine of een ander desinfectans levert geen bijdrage aan de onmiddellijk kiemdodende werking die alcoholen reeds uitoefenen, wel leidt dit tot een langer durend effect. Alcohol heeft geen reinigende werking.

Reiniging of desinfectie van handen

In het algemeen worden handreiniging met water en zeep en het inwrijven van de handen met handalcohol wat betreft de preventie van kruisinfecties als aan elkaar gelijkwaardig beschouwd. De keuze zal dan worden bepaald door de praktische uitvoerbaarheid (aanwezigheid wastafel etc) en de mate van bevuilding van de handen.

Techniek handreiniging

- Open de kraan. De temperatuur moet behaaglijk zijn voor de handen en het water moet flink stromen.
- Maak de handen goed nat en voorzie deze vervolgens van een laag vloeibare zeep uit een dispenser.
- Wrijf de handen nu vervolgens gedurende 10 seconden goed over elkaar; vingertoppen, duimen en gebieden tussen de vingers en de polsen moeten goed worden ingewreven.
- Spoel de handen goed af.
- Droog de handen goed af met een papieren handdoek, ook de polsen en de huid tussen de vingers goed drogen.
- Sluit de kraan met de elleboog of met de papieren handdoek.
- Deponeer de gebruikte handdoek in de daarvoor bestemde container.

Techniek inwrijven met handalcohol

- Om een adequaat effect van de handalcohol te bereiken moeten de handen eerst goed droog zijn.
- Breng minimaal 3 ml. handalcohol uit de dispenser op de droge handen aan. Het is belangrijk dat voldoende handalcohol wordt gebruikt.
- Wrijf de handen nu gedurende ongeveer 30 seconden zorgvuldig over elkaar tot de handen droog zijn. Ook de vingertoppen, duimen en gebieden tussen de vingers en de polsen moeten grondig met de alcoholische oplossing worden ingewreven.

NB. Vaak worden bij reiniging of desinfectie bepaalde delen van de handen vergeten. Veel vergeten delen van de handen zijn de vingertoppen, tussen de vingers, en de duim. Ook de polsen worden vaak vergeten.

Indicaties handreiniging/-desinfectie

Persoonlijke hygiëne

Handreiniging of inwrijven met handalcohol vindt altijd plaats:

- na snuiten van de neus;
- na hoesten en niezen;
- na toiletgang.

Bij contact met cliënten

Handreiniging of inwrijven met handalcohol is niet nodig voorafgaand aan of na vluchtig contact, zoals een hand geven.

Handreiniging of inwrijven met handalcohol is wel nodig:

- voor en na de behandeling;
- voor kleine ingrepen waarbij de huidbarrière is of wordt doorbroken;
- na contact met niet-intacte huid.

Alcohol

Het arbeidsomstandighedenbesluit omschrijft in haar artikel 4.13 voorwaarden waaraan moet worden voldaan om met alcohol te werken. Zie hiervoor hoofdstuk 4 Wet- en regelgeving en verzekeringen in dit richtsnoer.

Hygiëne specifiek betreffende acnebehandeling

Persoonlijke bescherming

- Handschoenen: Het verdient aanbeveling altijd handschoenen te dragen tijdens de behandeling, zeker bij behandeling van plekken waar een contact met lichaamsvloeistoffen groot is. Gebruik schone handschoenen die voldoen aan de kwaliteitseisen.
- Werkkleding: Draag schone werkkleding die wasbaar is op 60 graden en draag indien nodig een plastic voorschort.
- Oogbescherming: Wanneer tijdens de behandeling een grote kans bestaat op spatten van bloed of pus in de ogen, draag dan oogbescherming

Mondneuskapje

Omdat er bij de behandeling van acne bloed en wondvocht kan vrijkomen is het raadzaam om tijdens de behandeling een mondneuskapje te dragen. Mondneuskapjes dienen op de juiste manier gedragen te worden: neus en mond zijn bedekt en tijdens de behandeling wordt het masker niet aangeraakt.

Reiniging en desinfectie van ruimten en instrumenten

Ter voorkoming van besmetting met micro-organismen, moeten de handen, instrumenten en de omgeving zorgvuldig worden gereinigd. Met name het reinigen van instrumenten die met de beschadigde huid in contact komen, vraagt extra inspanning.

Reiniging en desinfectie

Reiniging is een van de belangrijkste maatregelen om verspreiding en groei van micro-organismen te voorkomen. Voor de goede orde enkele begrippen:

(Huishoudelijk) reinigen is het verwijderen van los of aangekleefd vuil, met behulp van water en zeep.

Desinfecteren is het zodanig behandelen van instrumenten of oppervlakken dat alle micro-organismen worden gedood, of tot aanvaardbare aantallen worden teruggebracht. In de praktijk komt het er op neer dat de meeste ziekmakende micro-organismen worden vernietigd.

Voor de handen geldt desinfecteren met behulp van handalcohol (met terugvettende eigenschappen). Voorafgaand aan desinfectie met alcohol, eerst reinigen!

Thermisch desinfecteren is een combinatie van reinigen en desinfecteren bij een hoge temperatuur. Thermisch desinfecteren wordt vaak uitgevoerd met behulp van een instrumentenwasmachine.

Voorzorgsmaatregelen:

- Wees voorzichtig met huidbeschadigingen aan uw eigen huid.
- Draag bij het reinigen huishoudhandschoenen.
- Meng het reinigingsmiddel niet met andere middelen. Huishoudelijk reinigen is in vrijwel alle gevallen voldoende.
- Gebruik geen geprepareerde alcoholdoekjes, maar gebruik alcohol 70-80% uit een fles en een schone tissue. Het alcoholpercentage in geprepareerde alcoholdoekjes vermindert na verloop van tijd.
- Let bij de toepassing van alcohol op het brandgevaar.

De werkplek:

De behandelstoel reinigt u na iedere behandeling. Ga daarbij als volgt te werk:

- Maak het oppervlak schoon met een allesreiniger.
- Droog het oppervlak.
- Desinfecteer 'on the spot' (= op de plek waar het bloed of andere lichaamsvloeistoffen zitten) met een ruime hoeveelheid alcohol 70-80% en laat de alcohol aan de lucht drogen.
- Maak vloeren en wanden etc. van de studio met een huishoudelijk reinigingsmiddel schoon (zo vaak als nodig om zichtbaar vuil te verwijderen). Laat de vloer goed drogen alvorens deze te betreden.

Wasgoed

Vuile handdoeken en werkkleding kunnen besmet worden met schadelijke micro-organismen (bacteriën en virussen). Mogelijk besmet wasgoed moet na gebruik gewassen worden (minimaal 60 graden Celcius) om schadelijke micro-organismen te doden.

- Verwijder dagelijks het vuile wasgoed uit de werkruimte.
- Verzamel de vuile was op één plek, gescheiden van het schone textiel.
- Vervoer het vuile wasgoed altijd in gesloten (plastic) zakken.
- Was het wasgoed met een totaalwasmiddel (dus geen fijnwasmiddel of een wasmiddel voor speciale kleuren). Een wastemperatuur van 60 graden geeft een goed resultaat. De hoge temperatuur is ook nodig voor het doden van bijvoorbeeld HIV en Hepatitis B en C virus.
- Gebruik geen verkort wasprogramma.
- Direct na wassen het wasgoed uithangen om te drogen.
- Direct na wassen zo mogelijk het wasgoed drogen in een wasdroger.

Prikaccident

Onder een prikaccident of accidenteel bloedcontact wordt verstaan expositie aan bloed of zichtbaar met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen door een percutane verwonding of door contact met slijmvlies of niet intacte huid. Accidenteel bloedcontact door prik- of snijaccidenten vindt onder andere plaats in de volgende situaties:

- bij het terugsteken van de naald en/of mesje in het hoesje
- tijdens het incideren of punteren van bijvoorbeeld pustels of papels
- tijdens elektrisch ontharen
- bij het verwerken van afval en/of wasgoed

Preventie van accidenteel bloedcontact:

- bij behandelingen waarbij bloed kan vrijkomen, dienen altijd handschoenen te worden gedragen
- gebruikte naalden mogen niet worden gebogen, afgebroken of anderszins worden gemanipuleerd
- de belangrijkste gedragsregel is om een gebruikte naald of mesje nooit terug te steken in het hoesje. De naald dient direct in een speciaal voor dit doel ontworpen container te worden gedeponneerd
- de naaldcontainers zijn voorzien van:
  - een veilige, afsluitbare opening voor de naalden en/of mesjes
  - een veilige deksel die niet heropend kan worden. De wegwerpcontainer is van hard plastic (niet doordringbaar door naalden) en is lekdicht. De naaldcontainer wordt vervangen als deze bijna vol is. De inhoud mag niet boven de op iedere naaldcontainer aangegeven lijn komen. Volle naaldcontainers worden aangemerkt als chemisch afval en mogen niet bij het gewone afval worden aangeboden. Ze kunnen het beste worden ingeleverd bij de depots voor chemisch afval, de chemokar of bij de apotheek.

Handelwijze na accidenteel bloedcontact:

- trek de handschoenen uit
- druk de wond goed uit zodat een goede bloeding van de wond ontstaat. Vervolgens spoelt men de wond met water of fysiologisch zout. Dep de wond droog met een steriel gaasje en desinfecteer met een huiddesinfectans.
- Plak de wond af met een wondpleister of een steriel gaasje met hechtpleister;
- Maak een aantekening van het accident (datum, naam behandelaar; soort behandeling en naam van de cliënt)
- Neem binnen 2 uur contact op met de GGD, eerste hulp post van een ziekenhuis of huisarts.
- Herzie bij frequent prikken of snijden de werkmethode.

De ondergetekenden:

Naam onderneming
Vertegenwoordigd door:
Adres:
Postcode/woonplaats:
hierna te noemen: schoonheidsspecialist.

en

De heer/mevrouw:
Adres:
Postcode/woonplaats:
hierna te noemen: klant
Beide ondergetekenden hierna tevens te noemen: 'partijen';

nemen in aanmerking dat:

- Tussen partijen verschil van mening is ontstaan over een uitgevoerde behandeling door de schoonheidsspecialist;
- Partijen in goed overleg tot een minnelijke oplossing van dit verschil van mening zijn gekomen;
- Partijen hun afspraken met betrekking tot de bereikte oplossing in deze vaststellings-overeenkomst willen vastleggen;

komen het volgende overeen:

1. De kwestie (Het onderwerp van het verschil van mening)

.....
.....

Tijdens het overleg is gebleken dat het vooral gaat om

.....
.....

2. Oplossing

Zij hebben ervoor gekozen deze kwestie op de volgende wijze op te lossen:

(Hier nauwkeurig alles beschrijven wat is overeengekomen)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Beëindiging kwestie

Partijen verlenen elkaar na effectivering van de in deze vaststellingsovereenkomst vastgelegde minnelijke regeling over en weer finale kwijting ter zake van hetgeen zij met betrekking tot deze kwestie van elkaar te vorderen mochten hebben. De kwestie als hierboven onder 1. omschreven is daarmee definitief beëindigd. Partijen kunnen daar alsdan dus niet meer op terugkomen.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en getekend op

.....(datum) te ..... (plaats)

Mevr. /dhr.....:

Mevr. /dhr.....:

Disclaimer

Dit (juridisch) document dient enkel als voorbeeld waarop een eigen document opgesteld zou kunnen worden. De daadwerkelijke definitieve tekst van de overeenkomst wordt mede bepaald door de concrete omstandigheden van het geval. Deze omstandigheden kunnen juridisch inhoudelijke aanpassing van de bepalingen van dit voorbeeld document noodzakelijk maken. ANBOS en de aan haar gelieerde ondernemingen en personen aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voortvloeiende uit het raadplegen en gebruik van dit specifieke voorbeeld document. Het gebruik van dit voorbeeld document is geheel voor rekening en risico van gebruiker(s).

Voor het op maat en klantspecifiek maken of laten screenen van uw eigen document(en) adviseren wij u om contact te leggen met een jurist, zoals die van MKB Huisjuristen, die u kunnen adviseren en begeleiden onder dekking van hun beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Deze dienstverlening is gratis voor kernleden van ANBOS.

7.7

VRIJWARINGSVERKLARING

De ondergetekende:

Naam:.....

Adres:.....

Postcode / woonplaats:.....

Geboortedatum:.....

de persoon die herkenbaar is afgebeeld op de foto's gemaakt op.....te.....

- Verklaart dat het getoonde portret is gemaakt met zijn/haar uitdrukkelijke toestemming.
- Verklaart hierbij in rechte volledig en definitief afstand te doen van aanspraken op enig recht, titel of belang met betrekking tot bovengenoemde foto en/of onderdelen daarvan. Alle copyright, intellectueel eigendom of andere eigendomsrechten komen bij de hieronder genoemde schoonheidssalon te liggen (of worden zoals de schoonheidssalon bepaalt).
- Verleent hierbij de schoonheidssalon het onherroepelijk recht (hetgeen kan worden overgedragen aan andere partijen, wanneer ANBOS dit wil) om zonder beperking de foto te gebruiken, publiceren, reproduceren en distribueren.
- Verklaart dat hij/zij de schoonheidssalon vrijwaart van elke vorm van aanspraak (aanspraken) op het portretrecht van of door de getoonde persoon of diens wettelijke vertegenwoordiger.
- Verklaart dat de regels voor het portretrecht bij hem/haar bekend zijn en dat hij/zij kennis heeft genomen van de tekst in de bijlage.
- Dit bewijs is bindend voor erfgenamen, executeurs, bewindvoerders, rechtverkrijgenden en rechtsopvolgers van ondergetekende, nu en voor altijd en komt ten goede aan de schoonheidssalon.

Voor akkoord:

Handtekening :.....

Plaats :.....

Datum :.....

Wanneer de afgebeelde persoon jonger is dan 18 jaar dient dit formulier door een van de ouders te worden ondertekend.

Stempel schoonheidssalon:

Colofon

Tekst: ANBOS

Ontwerp: True Colours Nederland

DTP: Made by Myra

Eindredactie: ANBOS

Fotografie: Stefan Ammerlaan

Drukwerk: True Colours Nederland

Disclaimer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden vermenigvuldigd, aangepast, openbaar gemaakt en/of doorgegeven, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ANBOS. Bij het samenstellen en onderhouden van dit Richtsnoer acne is de grootst mogelijke zorgvuldigheid nagestreefd. De mogelijkheid bestaat echter dat de informatie in deze uitgave niet volledig is of onjuistheden bevat. Het gebruik van het Richtsnoer acne is geheel voor eigen risico. ANBOS is terzake van schade die voortvloeit uit dergelijk gebruik niet aansprakelijk.

Uitgave van de brancheorganisatie schoonheidsverzorging (ANBOS) in samenwerking met het Hoofdbedrijfschap Ambachten/Commissie Schoonheidsverzorging.
© 2014

